Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders

B&W

Spoedvoordracht voor de College vergadering van 14 april 2026

Portefeuille
Economische Zaken
Duurzaamheid, Energietransitie en Circulaire Economie

Agendapunt
F5

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het ambitiedocument Naar een schone, circulaire en economisch veerkrachtige industrie in 2050

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. In te stemmen met het ambitiedocument Naar een schone, circulaire en economisch veerkrachtige industrie in 2050. Hierin spreekt de gemeente zich uit voor een groene industrie die ook op de lange termijn een rol in Amsterdam vervult. Dit kan door binnen bestaande kaders van het Europees en Nationaal beleid verschillende rollen op te pakken en instrumenten in te zetten om de lokale industrie te ondersteunen en te versterken richting schone, circulaire en economisch veerkrachtige industrie in 2050.
2. In te stemmen met het ter kennisgeving aanbieden van het ambitiedocument aan de TAR middels bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Reden spoed

Zeer wenselijk is dat de TAR van mei wordt gehaald. In verband met het reces betekent dit dat het uiterlijk 14 april a.s. in het college moet worden geagendeerd. In de veegbrief die in de TAR van 15-4 wordt aangeboden staat het ambitiedocument ook benoemd.

Kernboodschap

De gemeente Amsterdam erkent dat de industrie een sleutelrol vervult in het behalen van klimaat- en duurzaamheidsdoelen en een belangrijke economische functie heeft voor stad, regio en internationale ketens. Amsterdam spreekt zich daarom uit voor een groene industrie die ook op de lange termijn een rol in Amsterdam vervult. Dit ambitiedocument beschrijft het maatschappelijke en economische belang van de industrie nu en richting 2050, en de (inter)nationale context waarin zij opereert. Daarnaast geeft het richting aan de randvoorwaarden en maatregelen die nodig zijn om industriële waardeketens te verduurzamen en versterken.

Bestuurlijke achtergrond

In het Coalitieakkoord 2022-2026 is afgesproken dat het college afspraken maakt met de tien grootste uitstoters in Amsterdam over het verminderen van hun CO-uitstoot. Deze afspraken zijn inmiddels gemaakt. In het verlengde daarvan is op 21 november 2024 door wethouders De Jager (wnd. Duurzaamheid), Mbarki (Economische Zaken), Van Buren (Lucht- en Zeehaven), Scholtes (Deelnemingen) en Van Dantzig (Grondzaken) verzocht om een langetermijnperspectief op de industrie richting 2050.

Het doel is om een beter inzicht te krijgen in de toekomst van de industrie in (en rondom) Amsterdam, zodat beleidsvorming en investeringsbeslissingen effectiever gericht kunnen worden. Bijvoorbeeld door te voorkomen dat we investeren in CO_2-reductie van industriële waardeketens die wellicht niet toekomstbestendig zijn. Op die manier willen we als lokale overheid optimaal bijdragen aan de langetermijnontwikkeling van een competitieve en groene industrie en maken we expliciet welke rol we daarbij pakken.

Daarnaast is dit ambitiedocument bedoeld als standpuntbepaling van de gemeente Amsterdam ten behoeve van lopende gesprekken in de regio gevoerd onder coördinatie van de Amsterdam Economic Board - over een gezamenlijke propositie voor het industriecluster Noordzeekanaalgebied. Oplevering hiervan wordt verwacht medio februari 2026.

Dit stuk sluit aan op en bouwt voort op bestaande beleids- en visiedocumenten zoals de Omgevingsvisie 2050 (2021), Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal 2050 (2020), Gemeentelijke Visie Haven 2020-2040 (2020), Ontwikkelperspectief Noordzeekanaalgebied (2023), de Cluster Energie Strategie Noordzeekanaalgebied 2024 (2024), Port of Amsterdam Visie 2040: Green Port Amsterdam (2025), Port of Amsterdam: Strategisch Plan 2025-2028 (2025), de Ontwerp Nota Ruimte (2025), en de regionale propositie NZKG van de Amsterdam Economic Board en het Programmabureau NZKG (2026).

Bestuurlijke prioriteit

De gemeente Amsterdam streeft naar een duurzame toekomst waarin economische groei en klimaatverantwoordelijkheid hand in hand gaan. Ze heeft daarbij de ambitie uitgesproken om het haven- en industriegebied, als onderdeel van het Noordzeekanaalgebied, te transformeren tot een duurzaam, economisch sterk en toekomstbestendig industriecluster. De gemeente Amsterdam erkent daarbij het belang van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor de industrie en haven en benadrukt de maatschappelijke rol van de industrie en haven in de regio, zoals op het gebied van energievoorziening, economische ontwikkeling, werkgelegenheid en afvalverwerking. Evenals de strategische functie als industriecluster van nationaal belang en de rol voor Port of Amsterdam als logistiek knooppunt voor de verbinding met het Europese achterland en de internationale wateren via de Noordzee.

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid, onder a, van de Gemeentewet
Het college is bevoegd het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren.

Onderbouwing besluit

Ad 1. Ambitiedocument Toekomst van de Industrie vast te stellen

Waarom dit ambitiedocument?

De industrie speelt een sleutelrol in het behalen van de nationale en lokale klimaat- en duurzaamheidsdoelen:

1. CO_2-reductie in 2030 met 55% terugdringen ten opzichte van 1990 en in 2050 klimaatneutraal. Amsterdam heeft hier op lokaal niveau 60% van gemaakt voor 2030.
2. Terugdringen van het grondstoffengebruik voor Nederlandse productie en consumptie binnen de planetaire grenzen.
3. Terugdringen van de schadelijke effecten van de havens en industrie op de directe leefomgeving, door te zorgen voor een goede bodem-, water- en luchtkwaliteit en een gezonde en veilige leefomgeving voor omwonenden.

Naast de bijdrage aan de realisering van de klimaatdoelstellingen hebben haven en industrie ook een belangrijke economische functie voor de stad, de regio, nationaal en internationaal. Het is van belang dat overheden en havens er samen voor zorgen dat de Nederlandse (zee)havens hun leidende en

krachtige positie kunnen behouden in de economie van de toekomst die duurzaam, digitaal en verbonden is.

Het mandaat om deze doelstellingen te realiseren is voornamelijk Europees en Nationaal georganiseerd, waarbij Amsterdam ter ondersteuning en versterking verschillende rollen kan oppakken en instrumenten inzetten. Daarmee positioneert de stad zich door bij te dragen aan het realiseren van de randvoorwaarden die nodig zijn voor de transitie. Daarom is het belangrijk dat de gemeente zich uitspreekt vóór een groene industrie die ook op de lange termijn een rol in Amsterdam invult.

Het ambitiedocument beschrijft het maatschappelijke en economische belang van de Amsterdamse industrie nu en in de toekomst voor de stad en regio, en de (inter)nationale context waarin zij opereert. Hierdoor kan het gebruikt worden als intern wegingskader voor uiteenlopende beleidsambities en de verdeling van middelen en ruimte.

Daarnaast geeft het ambitiedocument richting aan de toekomst van de industrie in Amsterdam en de inzet die nodig is voor industriële waardeketens om genoemde doelen realiseren.

Ambitie 2050
In 2050 is het Noordzeekanaalgebied een schoon, circulair en economisch veerkrachtig haven-industrieel cluster en een toonaangevende energie- en grondstoffenhub voor Nederland en Europa. Het gebied creëert groene werkgelegenheid, versterkt de strategische autonomie en draagt bij aan een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving.

Strategische pijlers
Groene elektriciteit vormt de basis van het energiesysteem en maakt grootschalige elektrificatie van industrie, stad en mobiliteit mogelijk. Waarbij waterstof het energiesysteem extra flexibiliteit biedt en ingezet kan worden als energiedrager voor sectoren die moeilijk te elektrificeren zijn. Ook bio- en synthetische brandstoffen zullen een belangrijke bijdrage leveren aan de energiemix. Door het delen van energie en reststromen, zoals restwarmte, verbinden we industrie en stad tot één veerkrachtig systeem. Tegelijkertijd bouwen we aan een circulaire industrie die de afhankelijkheid van fossiele en buitenlandse grondstoffen verkleint en innovatie versnelt. De haven fungeert daarbij ook? als proeftuin waar nieuwe duurzame technologieën ontstaan, worden getest en opgeschaald.

Randvoorwaarden voor realisatie
Hoewel de Amsterdamse industrie goed is gepositioneerd voor de transitie, ontbreken nog essentiële randvoorwaarden om investeringen in verduurzaming op gang te brengen. Een integrale systeemaanpak is nodig. De verduurzaming van de industrie vraagt om uitbreiding en beter gebruik van netcapaciteit en energie-infrastructuur, voldoende fysieke en milieuruimte voor industriële vernieuwing, snellere en beter afgestemde vergunningverlening en toekomstbestendige regelgeving. Daarnaast zijn een stabiel en voorspelbaar investeringsklimaat, passende financiering, marktcreatie, voldoende technisch geschoold personeel en sterke samenwerking in ketens en innovatie cruciaal.

Rol van Amsterdam
Amsterdam positioneert zich actief binnen de Europese industriële transitie en werkt vanuit bestaande Europese en nationale doelen en regelgeving. We kiezen nadrukkelijk voor het verduurzamen en versterken van de industrie, en niet voor verplaatsing. In de komende jaren zet de gemeente zich in om de noodzakelijke randvoorwaarden tot stand te brengen, waaronder de aanleg van basisinfrastructuur, het beschikbaar maken van de benodigde ruimte (milieuruimte, risicoruimte en fysieke ruimte), het op orde brengen van de vereiste wet- en regelgeving en het faciliteren en stimuleren van industriële innovatie. Het college stelt zich daarbij ten doel om deze randvoorwaarden proactief te realiseren richting 2034, zodat de industrie haar verduurzaming in lijn

met nationale en Europese doelstellingen en wetgeving kan voortzetten in de daaropvolgende periode richting 2040 en daarna. Amsterdam kiest ervoor de transitie te benutten als kans om samen met de industrie te werken aan vernieuwing.

Voor de volgende bestuursperiode vertalen we het ambitiedocument concreet in het (uitvoerings)programma Verduurzaming Haven en Industrie 20262030. Daarin worden specifieke en haalbare stappen gedefinieerd die richting geven en verbinden langs de lijnen van de voorliggende ambitie.

Samenhang met de woningbouwopgave en de leefkwaliteit
Het stuk brengt een positief geluid voor een toekomstbestendige industrie die op de lange termijn een rol invult in Amsterdam. Het stuk erkent dat dit in samenhang plaatsvindt met de woningbouwontwikkeling die in- en rondom het huidige havengebied gepland zijn. Daarin wordt de omgevingsvisie 2050 als integraal beleidskader gehouden. Het benoemt dat ook toekomstbestendige industrieën een blijvende milieu en veiligheidscontouren houden, en benadrukt daarmee de noodzaak om stedelijke groei en de industriële transitie blijvend in samenhang af te wegen.

<u>Verbinding met regio</u>
Parallel aan dit ambitiedocument wordt onder coördinatie van de Amsterdam Economic Board gewerkt aan de industriepropositie NZKG, waarmee het gebied één sterk verhaal over de industrie richting regio, Rijk en Europa uitstraalt. Achtergrond van dit traject is dat Boardleden eind 2024 met elkaar hebben bepaald dat Circulaire grondstoffen, energie en industrie één van de prioritaire thema's van de Board dient te zijn.

Immers: een sterke, duurzame industrie is essentieel voor de regionale economie én het vestigingsklimaat. Door vanuit één narratief in te zetten op een strategische balans tussen economische ontwikkeling en duurzaamheid in de MRA, willen betrokken partijen het vestigingsklimaat versterken en de regio positioneren als koploper in circulaire en groene industrie en zo publiek-private investeringen aantrekken. De oplevering van deze regionale industriepropositie staat gepland in het eerste kwartaal van 2026.

Amsterdam heeft ambtelijk bij dit regionale traject aan tafel gezeten en een bijdrage geleverd langs de lijnen van het eigen ambitiedocument. De inhoud van beide stukken ligt dan ook in elkaars verlengde en versterkt elkaar.

Ad 2. In te stemmen met het ter kennisgeving aanbieden van het ambitiedocument aan de TAR middels bijgevoegde raadsinformatiebrief

Na vaststelling wordt het ambitiedocument ter kennisgeving aangeboden aan de TAR van 27 mei 2026.

Duurzaamheid

Het ambitiedocument draagt op termijn bij aan een klimaatneutraal en circulair Amsterdam. Het schetst de duurzame en circulaire activiteiten die bijdragen aan een economisch veerkrachtige en schone industrie en schetst welke randvoorwaarden nodig zijn zodat de industrie sneller kan verduurzamen, en welke rol de gemeente daarin kan pakken.

Duurzaamheid

Het ambitiedocument draagt op termijn bij aan een klimaatneutraal en circulair Amsterdam. Het schetst de duurzame en circulaire activiteiten die bijdragen aan een economisch veerkrachtige en schone industrie en schetst welke randvoorwaarden nodig zijn zodat de industrie sneller kan verduurzamen, en welke rol de gemeente daarin kan pakken.

Participatie

Voor het ambitiedocument zelf is verder geen burgerparticipatie noodzakelijk, omdat het document een richtinggevend en intern strategisch kader vormt dat geen directe gevolgen heeft voor gebieden, vergunningen, projecten of concrete keuzes in de leefomgeving. Het document bevat geen besluiten die rechten of belangen van bewoners raken, maar schetst uitsluitend de gemeentelijke positie ten opzichte van regionale en nationale industriële transities.

Financiële onderbouwing

Voor dit ambitiedocument is geen financiële onderbouwing noodzakelijk, omdat het document een richtinggevend en intern strategisch kader vormt dat geen directe investeringsvoorstellen bevat. Het schetst wel een kader waarin voorstellen over maatregelen, gemeentelijke inzet of investeringen uit kunnen voorvloeien. Concrete investeringsvoorstellen op basis van dit ambitiedocument zullen deels volgen in een nadere uitwerking van het (uitvoerings)programma Verduurzaming Haven & Industrie 2026-2030 dat medio 2026 separaat ter besluitvorming zal worden voorgelegd.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-011106	Advies (pdf)
AD2026-011107	College van B&W Spoedvoordracht (pdf)
AD2026-023030	2. Ambitiedocument_Industrie_2050.pdf (pdf)
AD2026-023107	1. Raadsinformatiebrief Ambitiedocument Industrie 2050.docx (msw12)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten